

**Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder**

Ungdomstaler Ida Petersen, elev på A. P. Møller Skolen Ved mødet i Drage Forsamlingshus Fredag den 9. juni 2023 kl. 18:00

Frivillig - fordi jeg ikke kan lade være, og nu står jeg her igen som ungdomstaler.

Hej kære alle sammen,

Jeg er Ida, 19 år gammel og håber at blive student her i år på A. P. Møller Skolen.

Det er fedt at se, at der er så mange, der deler denne **lille store verden** der går **fra løven i nord og til Ejderen**.

Jeg har været frivillig ungdomstaler før, og det er jeg så igen, så jeg passer jo i princippet fint til årets motto, eller også kan jeg bare godt lide at lytte til mig selv tale...

Men da jeg blev spurgt og takkede ja til at holde talen og så på årets motto, vidste jeg ikke helt hvad jeg som ung skulle sige til det der med at være frivillig, jeg skulle først lige forstå mottoet.

Og kan ikke finde på bedre ord end årsmødeudvalgets formand Tim Frogier de Ponelevoy, der siger, "at der er en ting, alle bør være enige om - et rigtigt årsmøde kan ikke undvære de frivillige."

Jeg vil nærmest oversætte det og sige, et rigtigt mindretal kan ikke undvære de frivillige.

Og ud over de frivillige i mindretallet, så synes jeg man også må huske hele mindretallet, fordi "Minderheit ist wer will" og på den måde er vi alle frivillige.

Frivillige fordi vi ikke kan lade være med at elske de danske rødder, det danske sprog, de danske traditioner og alt det, der går udover, der gør os til det her mindretal.

Det tog mig dog lidt tid at forstå, at vi alle sammen er frivillige, og at jeg som ungdomstaler, også er frivillig, fordi jeg som ung først og fremmest skulle tænke på alle dem i mindretallet der har været del af min opvækst som et mindretalsbarn.

De frivillige, der **har gjort mig til den jeg er**.

Og det er for midt vedkommende hovedsageligt musikken, og sangen hvor jeg mødte mange frivillige. Og det er også sangene der har knyttet mig tæt til mindretallet.

Det startede med sangene i børnehaven, i skolen, i skolens kor, til årsmøderne og spildanskdagene, i kirken, til konfirmationerne og egentlig til enhver tid hvor en dansk sang den passede.

Det er også der jeg ledte efter inspiration til denne her tale, så jeg har set igennem den danske sangbog, folkehøjskolens sangbog og mine mapper og kompendier fra mine kortider i fællesskolen. Og her fandt jeg ikke kun inspiration, men også en lille udfordring til jer. For som I måske allerede har lagt mærke til, har jeg brugt en del linjer fra forskellige sange, der siger tingene på en måde som jeg ikke kan sige det bedre på. Måske kan I jo tælle på, hvor mange sange det i sidste ender er, der hjælper mig i dag.

Når jeg siger, at jeg er mindretallets barn, så mener jeg at jeg er blevet opdraget med mindretallets værdier. Jeg har heldigvis altid været beskyttet af **de to gamle lærker der flyver tæt omkring** (hej mor), men som man siger, så tager det en hel landsby at rejse et barn og det var de ansatte, men især de frivillige, der prægede mig som ung.

De frivillige der har præget min ungdom, har sørget for, at en **heksemutter, troldefar og den lille olleballe** fulgt min vej ved siden af **Bibi, Tina og Benjamin**.

Og jeg vil sige tak til alle de frivillige der har taget indflydelse på mig. De frivillige lærer der er med til alverdens projekter men også alle andre rundt omkring der til årsmøderne sørger for **sjippetov, sommersjov** og især alle de fodboldtrænere jeg har mødt.

Der er så mange også til sommerlejrene og fantasylejrene på Christianslyst eller Tydal der lader os som unge og børn **lege i lives træets kroner**.

Og jeg kan bare sige, at **glædelig er enhver en dag** man møder én der engageret i vores mindretal.

Som sagt var det først ved anden omtanke jeg lagde mærke til at jeg jo også er frivillig. Ikke kun fordi jeg står her i dag, men også fordi jeg er med til ting som elevråd, elevambassadør eller står for en fredagsbar. Det er **herfra min rødder går**, og det er nok derfor jeg aldrig opfattede det som et valg jeg traf for mig, det skulle bare være sådan her.

Det er uden omtanke at jeg med koret som jeg frivillig **sang en glad melodi**, hver gang det blev ferie, gik som Lucia eller hilste **velkommen til Herrens år**.

Jeg har levet i en realitet hvor de frivillige ting på en ikke-tvingende måde var et must. Der var ikke nogen andre der sagde, at jeg skulle, men det er noget inde i mig der fik mig til at stå her i dag. Jeg er nok et passende billede på hvad det betyder at være frivillig, fordi man ikke kan lade være. Fordi det her mindretal har potentialet til at skaffe en hverdag i hvilken man vil være frivillig, fordi man som frivillig har så mange chancer, læringsmuligheder og møder så mange søder mennesker.

Når jeg tænker over det, er det jo lidt ironisk, at jeg taler om mig selv som del af det her mindretal og som frivillig, når det første jeg gør efter at være student, er at tage langt, langt væk herfra godt nok som frivillig men til Afrika.

Nu er jeg en lille nisse der skal rejse ud fra Sydslesvigs vilde have. Men det tror jeg er helt i orden. Fordi det, mindretallet giver til sine unge, er et åbent verdenssyn, en nysgerrighed overfor andre kulturer, respekt overfor andre værdier. Mindretallet har lært mig, at når jeg melder mig som frivillig og er engageret, så kommer en masse ting flyvende en i møde som en slags belønning for at give sit bedste. Og selv om man hjælper med noget der er større end en selv, som man ikke med det samme kan se den personlige gevinst i, så vil man se den mange år senere.

Jeg anså Sydslesvigcrew kun for at være et skolefag, men senest som elevambassadør lagde jeg mærke til hvad mit engagement i det skolefag havde givet mig med i min rygsæk som jeg kan bruge overalt på verdenen. Vi er særlige, og vi lærere særlige ting og det skal vi huske at fejre.

Jeg er overbevist om, at frivillighed ligger i mindretallets gejst, og at det er **en hjertesag og et sindelag** som jeg ikke kan løbe bort fra, og der går nok ikke lang tid før jeg vil komme tilbage til mindretallet og det gode er jo, at mens jeg er væk der har jeg forældre, søskende venner og en avis, der kan fortælle om de ting der foregår.

Så med min lille personlige historier i baghoved, synes jeg det er vores alle sammen opgave at sige TAK til de frivillige og tak til os selv, men også opfordre de unge til at være frivillig. Hvis man nu siger, **hvad nu hvis?**

Hvad nu hvis du er med i elevrådet?

Hvad nu hvis du er med i SFF?

Hvad nu hvis du er med til idrætsklubben?

Hvad er det værste der kan ske?

At du ikke gider det, og kan gå hjem igen. Det er da faktisk er rigtig godt worst-case scenarie hvis man vejer det op med alle de muligheder der ligger i det. Og det er jo en del sociale egenskaber som vi kan afprøve i beskyttende rammer.

Vi øger vores egne horisonter og **vi gør Danmark en smule større**.

Det med at være frivillig, at give tilbage til det samfund der har muliggjort os en fantastisk

uddannelses har også noget ærefuldt i sig. Men for mig, og jeg kan ikke tale for alle, men for mange, så føler vi en dyb tilfredsstillelse når vi ser hvordan kultur, identitet og sprog trives og vi er en del grunden til det. Det måske derfor, vi ikke kan lade være, fordi denne kultur og identitet er del af os.

Som unge har vi en vigtig rolle i bevarelse af denne kultur og bevarelsen af vores historie. Vi er et 103 år gammelt unikt eksempel på grænselandspolitik og hvordan samvær på tværs af geografiske grænser er muligt på en fredelig måde, og især med blik mod øst, kan vi være glade for, at vi lever i en fredelig tid og vi skal gøre alt for at huske vejen herhen og opretholde den. Om så det betyder at spille volleyball over grisehegn eller demonstrer hånd i hånd.

Bare det med at gøre noget, gør en forskel. Bare det at synge, kan **drukne stilheden**.

Og når vi frivilligt samles omkring det her mindretal, dyrker den traditioner, får huer på og drikker os fuld i en uge, jamen så er det den bedste vej til at alle er frivillige fordi de ikke kan lade være.

Mange tak for jeres opmærksomhed og det var 20 sange der hjalp mig her i dag.